Klimaatcrisis?

Hier zijn de feiten

Wat is klimaatverandering?

Klimaatverandering verwijst naar veranderingen in de gemiddelde temperatuur van de planeet, en de resulterende verschuivingen in weerpatronen. We weten dit al lang: in 1856 ontdekte natuurkundige Eunice Foote voor het eerst dat meer koolstofdioxide toevoegen aan de atmosfeer de temperatuur doet stijgen. Christelijke en atmosferische wetenschapper Professor Katharine Hayhoe legt uit:

'De warmte-vasthoudende gassen' die we produceren wanneer we kolen of gas of olie verbranden - evenals door ontbossing, verandering in landgebruik en landbouw – leggen een extra deken omheen onze planeet. Dit deken houdt de warmte vast in ons klimaatsysteem dat anders zou ontsnappen naar de ruimte. Daarom zijn we aan het opwarmen.'

Foto: Kal T. Dragland/NTNU

Sinds de industriële revolutie hebben we meer en meer koolstofdioxide in de atmosfeer gepompt, alsook andere warmtevasthoudende gassen. Als resultaat hebben we gezien dat de temperaturen snel stijgen, en overstromingen, droogtes en stormen steeds heviger worden.

Opwarmen

2020 was het gezamenlijk warmste jaar ooit[2] en het volgde het heetste decennium ooit opgetekend vanaf 2010 tot 2019.[3]

Dit is een visuele illustratie van de verandering in de jaarlijkse gemiddelde temperaturen wereldwijd van 1850 tot 2019, met behulp van gegevens van het UK Met Office

Is het echt een noodgeval?

In 2015 kwamen 195 landen samen om te bespreken hoe de klimaatverandering aan te pakken, wat resulteerde in de Akkoorden van Parijs. Dit was een baanbrekende verbintenis om te voorkomen dat de wereldwijde gemiddelde temperatuur zou stijgen met meer dan 2°C, en er alles aan te doen om het te beperken tot 1,5°C. Maar ondanks dit is de wereldwijde uitstoot blijven stijgen en de tempe-

Om de opwarming tot 1,5°C te beperken, moeten we al onze CO2-uitstoot zo snel mogelijk naar nul brengen – alle warmtevasthoudende gassen die afkomstig zijn van transport, luchtvaart, energie, industrie en voedselproductie – en we moeten het gebruik van fossiele brandstoffen afbouwen. In feite moeten de koolstofemissies in een ongekend tempo verminderen, vanaf nu elk jaar tussen de 8

dat de laatste toezeggingen van regeringen nog steeds de uitstoot met minder dan één procent zouden verminderen tegen 2030.[7] Dit is nu een klimaatnoodsituatie.

Elke fractie van een graad is belangrijk

Huidige voorspellingen over het verschil tussen 1,5°C en 2°C zijn verwoestend:

- *Droogtes duren twee keer zo lang*
- *116 miljoen meer mensen worstelen om water te halen*
- *vier keer zoveel tropische cyclonen*
- *12 miljoen meer mensen kampen met overstromingen in kustgebieden[8]*

Klimaatverandering is een zaak van gerechtigheid

De armste 3,5 miljard mensen zijn verantwoordelijk voor slechts tien procent van de uitstoot,[9] maar diezelfde mensen zijn nu al geconfronteerd met de ergste gevolgen van klimaatverandering.
In 2016 nam de honger in de wereld voor het eerst in meer dan een decennium toe. Het is sindsdien elk jaar blijven toenemen als gevolg van klimaatverandering en conflicten, met de klimaatverandering die het risico op conflicten vergroot.[10] Onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen drijft onze wereldwijde buren dieper in de armoede.

tearfund

Waarom zou klimaatverandering ertoe doen voor christenen?

Naarmate de temperatuur stijgt, regent het minder betrouwbaar en droogtes, overstromingen en stormen worden steeds frequenter en extremer. We kunnen enkele van deze veranderingen in ons land opmerken, zoals de overstromingen en hittegolven van de afgelopen tijden. Maar het heeft eerst en vooral erge gevolgen voor mensen die in armoede leven wereldwijd.

Als christenen weten we dat 'van de HEER is de aarde en alles wat daar leeft, de wereld en wie haar bewonen' (Psalm 24:1). We zijn geroepen om rechtvaardig te handelen en onze naasten lief te hebben. Gods schepping is goed, maar de manier waarop we het hebben beschadigd, duwt mensen dieper in de armoede. Reageren op de klimaatcrisis moet een belangrijk onderdeel van het uitleven van ons geloof.

Hoe kunnen we voorkomen dat de klimaatverandering erger wordt?

Iedereen heeft een rol om die enorme en urgente uitdaging aan te pakken. Regeringen en bedrijven moeten veel sneller veranderingen doorvoeren en we moeten ze onder druk blijven zetten. We kunnen een momentum voor verandering opbouwen door onze stem te laten horen, door anderen te inspireren, anders te leven en, cruciaal, door te bidden.

Positief nieuws

93% van de ondervraagden beschouwt klimaatverandering als een serieus probleem en 78% beschouwt het als zeer ernstig. Uit deze Eurobarometer-enquête blijkt dat Europese burgers geloven dat klimaatverandering het grootste probleem is waarmee de wereld wordt geconfronteerd.[12]

Op verzoek van de Synodevoorzitter, ds. Steven Fuite, schreef de Werkgroep "Kerk in de Samenleving" in december 2021 een heel goed onderbouwde discussienota "Kies voor het leven...", om zo een gesprek op gang te brengen als voorbereiding op een Buitengewone Synodezitting van de Verenigde Protestantse Kerk in België. Hopelijk volgen ook andere kerken in België.

Voor christelijke tieners is de link tussen klimaatverandering en geloof duidelijk.

9 op 10
ondervraagde christelijke tieners maken zich zorgen over de klimaatverandering

1 op 10
denkt dat hun kerk genoeg doet

Bron: Tearfund en Youthscape, 2021 [11]

Case studie: Orbisa, een moeder in Ethiopië

Orbisa woont met haar gezin in Ethiopië, en hoedt geiten en vee. De afgelopen paar jaar is de regen in haar dramatisch afgenomen vanwege de klimaatverandering. 'In het verleden hadden we elke zes maanden regen, maar nu weten we niet wanneer de regen komt. De lengte van het droge seizoen neemt toe', zegt Orbisa.

Zonder regen sterven haar dieren, dat betekent minder inkomen, minder voedsel en een slechte gezondheid voor het gezin. Orbisa moet nu elke dag vele uren lopen om water te halen, maar toch hebben haar kinderen nog dorst. Dit is hoe de klimaatcrisis eruit ziet. Als we nu geen dringende actie ondernemen zal de klimaatverandering miljoenen

ven pushen.

Foto: Chris Hoskins/Tearfund

Bid

Voor bronnen om u te helpen bidden over klimaatverandering, inclusief regelmatige updates. U kunt onze gebedsbrief aanvragen via ons secretariaat, info@tearfund.be

Spreek je uit

We moeten leiders oproepen om dringend actie te ondernemen. Doe mee met een campagne. Tearfund UK heeft goede campagnes lopen: tearfund.org/climate

Inspireer anderen

Leer meer met je kerk en vrienden met behulp van filmreeks met: Katharine Hayhoe: tearfund.org/climatefilms

Voer actie

Zou je kerk een actieplan kunnen uitwerken om te reageren? Bijvoorbeeld door over te stappen op vernieuwbare energie?

Referenties:

[1] Global Weirding with Katharine Hayhoe, 'This is all just a part of a natural cycle, right?'

[2] BBC (2021) '2020 joint warmest year on record'

[3] The Telegraph (2020) 'Record breaking 2019 heat knocked world "'way off track'" meeting climate change targets, warns UN'

[4] #ShowYourStripes, Warming stripes for GLOBE from 1850-2019

[5] BBC (2020) 'Climate change: 2020 set to be one of the three warmest years on record'

[6] Carbon Brief (2019) 'UNEP: 1.5C climate target "'slipping out of reach'"

[7] UNFCCC (2021) NDC Synthesis Report

[8] Carbon Brief, 'Scientists compare climate change impacts at 1.5C and 2C' beyond'

[9] Oxfam (2015) Extreme climate inequality, 2015

[10] Food and Agriculture Organisation (2018) The state of food security and nutrition in the world, 2018

[11] Tearfund and Youthscape (2021) Burning Down The House

[12] Eurobarometer Europese Commissie (2021) https://europa.eu/eurobarometer/surveys/browse/all/theme/000006

tearfund.be
Groenstraat 19, 1800 Vilvoorde
T +32 2 251 77 10 **E** info@tearfund.be **IBAN**: BE41 4359 1900 0110 (BIC: KREDBEBB)

Ond. nr. / Reg. nr. BE 0419 872 616, Tearfund vzw, RPR Nederlandstalige ondernemingsrechtbank Brussel
ngo-erkenning bij Ministerieel Besluit / ngo-acknowledgement by Ministerial Decree

tearfund